

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2022-02-21

Ärendenummer
NV-09852-21

Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över Transportstyrelsens promemoria Merkostnad vid besiktning av gasbil (I2021/02686)

Sammanfattning

Naturvårdsverket avstyrker förslaget om att Naturvårdsverket ska ansvara för administrationen av kostnadskompensationen och anser att även andra lösningar för en utbetalning av kostnadskompensationen bör övervägas.

Därtill har Naturvårdsverket följande synpunkter på författningsförslaget:

- Vi avstyrker förslaget om att medge Naturvårdsverket direktåtkomst till vägtrafikregistret
- Vi föreslår att 11 § inte kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol
- Vi efterfrågar ytterligare utredning kring statsstödsproblematiken och då särskilt kring vem som ska anses gynnad av stödet

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

Naturvårdsverket avstyrker förslaget om att Naturvårdsverket ska ansvara för administrationen av kostnadskompensationen.

Hanteringen utifrån den föreslagna förordningen är inte relaterad till Naturvårdsverkets verksamhetsområde och vi anser att principen om sektorsansvar visar att Transportstyrelsen vore bättre lämpad att ta sig an uppdraget. Naturvårdsverket har inte heller tillgång till de uppgifter som behövs för att kunna handlägga ärendena. Att Naturvårdsverket ska få direktåtkomst till Transportstyrelsens vägtrafikregister ser Naturvårdsverket inte som en bra lösning, se även nedan under synpunkter på författningsförslaget.

Därtill vill Naturvårdsverket påpeka att endast investeringskostnaden är beskriven i promemorian. Löpande förvaltningskostnader av system och hanteringskostnader av bidrag beskrivs inte närmare och bör inte skilja sig åt mellan myndigheterna. Investeringskostnaden bedöms vara lägre på Naturvårdsverket då vi återanvänder komponenter från andra bidrag. Detta bör också vara möjligt för Transportstyrelsen över tid.

Naturvårdsverket anser att även andra lösningar för en utbetalning av kostnadskompensationen bör övervägas

I promemorian föreslås att kostnadskompensationen ska ha en administrativ hemvist för ett kostnadseffektivt förfarande. En alternativ utformning som promemorian exempelvis inte utreder är att ge alla gasdrivna fordon en standardpremie som avdrag på fordonsskatten. Ett sådant alternativ skulle också träffa de avvägningar som promemorian tittat på (att den som uppbär kostnaden ersätts, att ersättningen ges löpande i anslutning till att kostnaden uppstår och att ersättningen sker i form av ett schablonbelopp).

Naturvårdsverkets synpunkter på författningsförslaget (promemorians del 2)

Naturvårdsverket avstyrker förslaget om att medge Naturvårdsverket direktåtkomst till vägtrafikregistret (avsnitt 3.5 Tillgång till uppgifter ur vägtrafikregistret)

eSam har i skriften ”Elektroniskt informationsutbyte – en vägledning för utlämnande i elektronisk form”¹ angett följande:

Utlämnande av uppgifter bör inte ske genom direktåtkomst

1. Av Informationshanteringsutredningens slutbetänkande framgår att det är ett starkt rättssäkerhetskrav att gränserna mellan myndigheterna i rättslig mening kan upprätthållas. Vid direktåtkomst tas gränsen mellan de uppgiftsutbytande myndigheterna delvis bort. Enligt eSams mening bör därför nya tjänster inte utformas för direktåtkomst.
2. Genom direktåtkomst uppstår överskottsinformation, vilket ökar risken för integritetsintrång och annan spridning av känsliga uppgifter. Även av detta skäl bör nya tjänster för informationsutbyte inte bygga på direktåtkomst.
3. Det framgår vidare av ingresspunkt 31 i EU:s dataskyddsförordning att varje begäran från en myndighet ska vara skriftlig, motiverad, läggas fram i det enskilda fallet och inte gälla ett helt register eller leda till att register kopplas samman.

Mot denna bakgrund avstyrker Naturvårdsverket förslaget om att medge Naturvårdsverket direktåtkomst till vägtrafikregistret. För det fall att Naturvårdsverket anses vara den lämpligaste myndigheten att handlägga dessa ärenden bör utbytet av uppgifter med vägtrafikregistret ske genom fråga-svar tjänst². Om direktåtkomst ändå blir aktuell bör den författningsregleras för att legitimera informationsöverskottet och hanteringen.

Naturvårdsverket föreslår att 11 § inte kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol. (avsnitt 3.8 Överklagande)

I 13 § anges att beslut enligt 10 och 11 §§ kan överklagas. 11 § avser återbetalning. Vanligtvis kan beslut om återbetalning inte överklagas till allmän förvaltningsdomstol eftersom en vägran att efterkomma ett sådant krav kan hanteras i allmän domstol.

¹ Sid. 3. Tillgänglig via: [Vägledning för direktåtkomst och utlämnande på medium för automatiserad behandling \(esamverka.se\)](https://www.esamverka.se/2022-02-03) (2022-02-03)

² Se exempelvis eSam ”Elektroniskt informationsutbyte – en vägledning för utlämnande i elektronisk” form om hur att en sådan tjänst kan utformas

Naturvårdsverket efterfrågar ett förtydligande om vilken artikel i gruppundantagsförordningen som ska tillämpas samt en ytterligare utredning kring statsstödsproblematiken och då särskilt kring vem som ska anses gynnad av stödet

Under 1 § anges att stödet är ett stöd av mindre betydelse. Det hänvisas dock bland annat till gruppundantagsförordningen, Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget. Det är oklart varför en hänvisning sker till gruppundantagsförordningen. Det bör förtydligas om det är någon artikel i denna som ska tillämpas.

Vidare anges i del 1 s. 55 *“Att ersättningen inte överstiger merkostnaden utesluter inte att kompensationen ändå kan betraktas som ett stöd eftersom ersättningen kan anses ge en ekonomisk verksamhet fördelar gentemot andra. I detta fall åsyftas tillverkare och återförsäljare av gasbilar i relation till tillverkare och återförsäljare av andra bilar.”*

Naturvårdsverket uppfattar att en bedömning har gjorts kring att stödet ska ses som ett stöd av mindre betydelse och att stödmottagaren enligt förordningen är ägaren av det aktuella fordonet. Ska bedömningen kring om villkoren för stöd av mindre betydelse är uppfyllda endast göras gentemot ägaren av fordonet eller även mot tillverkare och återförsäljare? Naturvårdsverket efterfrågar ytterligare utredning och tydlighet kring statsstödsproblematiken.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Björn Risinger efter föredragning av avdelningschef Maria Ohlman.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit enhetschef Gunilla Sallhed och handläggarna Anna Uhr och Ulrika Isberg Bondemark.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Björn Risinger

Maria Ohlman

Kopia till:

i.transport.remissvar@regeringskansliet.se

m.registrator@regeringskansliet.se